

Sygn. akt I CNP 42/06

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski

w sprawie ze skargi Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej Z. w W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 9 stycznia 2006 r.,

w sprawie z powództwa Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej Z. w W.

przeciwko A. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 sierpnia 2006 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2006 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej Z. w W. przeciwko A. K. o zapłatę kwoty 5.956,72 zł z ustawowym odsetkami od dat określonych w pozwie.

We wniesionej na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. skardze strona powodowa zażądała stwierdzenia niezgodności z prawem wskazanego wyroku Sądu pierwszej instancji, zarzucając naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przepis ten wyraża zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę przysługujących jej środków prawnych. Wyjątek od wskazanej zasady przewiduje art. 424¹ § 2 k.p.c., który w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi od orzeczenia sądu pierwszej lub drugiej instancji uzależnia od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 113).

Ocenę, czy wystąpił wyjątkowy wypadek, o którym mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c., poprzedzić musi analiza okoliczności nieskorzystania przez skarżącą z przysługujących jej środków prawnych. W rozpoznawanej sprawie pełnomocnik strony powodowej został prawidłowo zawiadomiony o wyznaczonym na dzień 3 stycznia 2006 r. terminie rozprawy, na której się jednak nie stawił. Po zamknięciu tej rozprawy Sąd odroczył ogłoszenie wyroku do dnia 9 stycznia 2006 r. Strona powodowa nie wystąpiła z żądaniem sporządzenia uzasadnienia wyroku wydanego tego dnia ani też nie zaskarżyła go apelacją, wskutek czego uprawomocnił się on z dniem 31 stycznia 2006 r. Dopiero po ponad trzech miesiącach od tej daty strona powodowa wyraziła zainteresowanie rozstrzygnięciem sprawy, składając dnia 4 maja 2006 r. wniosek o wydanie odpisu wyroku Sądu Rejonowego. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających zaniechanie zaskarżenia apelacją orzeczenia Sądu pierwszej instancji, które – jak można wnosić z rozpoznawanej skargi – oceniła jako niezgodne z prawem. Należy również podkreślić, że strona powodowa w toku całego postępowania zakończonych zaskarżonym orzeczeniem reprezentowana była przez profesjonalnego pełnomocnika. Okoliczności te przemawiają za uznaniem, że nieskorzystanie przez stronę powodową z przysługującego jej prawa do wniesienia apelacji od orzeczenia Sądu pierwszej instancji nie nastąpiło w warunkach, które można by zakwalifikować jako wyjątkowy wypadek w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c.

Nie można ponadto zaaprobować stanowiska skarżącej, że naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych stanowi naruszenie podstawowej zasady porządku prawnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przez podstawowe zasady porządku prawnego należy rozumieć fundamentalne zasady ustroju społeczno-politycznego, a więc zasady konstytucyjne, oraz naczelną zasady rządzące poszczególnymi dziedzinami prawa: cywilnego, rodzinnego, pracy, a także prawa procesowego (por. postanowienia z dnia 26 lutego 2003 r., II CK 13/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 80 oraz z dnia 21 kwietnia 1978 r., IV CR 65/78, OSNC 1979, nr 1, poz. 12). Przepis art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych nakłada na członków spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, obowiązek uczestniczenia w określonych wydatkach

i zobowiązaniach spółdzielni przez uiszczanie opłat. Znaczenie normy wyrażonej w tym przepisie ogranicza się do prawa spółdzielczego i sprowadza się do uregulowania niektórych majątkowych aspektów stosunku prawnego pomiędzy spółdzielnią mieszkaniową a jej członkiem. Nie może być ona zatem uznana za podstawową zasadę porządku prawnego. W konsekwencji należy przyjąć, że naruszenie prawa podniesione w skardze nie ma charakteru kwalifikowanego i – gdyby nawet miało miejsce – nie mogłoby stanowić przesłanki dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wniesionej na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c.

W myśl art. 424⁸ § 2 *in fine* k.p.c. skarga podlega odrzuceniu, jeżeli nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. Wypełniając dyspozycję tego przepisu, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.